

Q'eros z Andów peruwiańskich

Q'eros z Andów peruwiańskich: dynamiki relacyjne w świecie wiścej-ni-ludzkim

Zapraszamy na otwarte seminarium naukowe IEiAK UW, na którym wystąpi dr Anna Przytomska.

Data dodania: 22-01-2026

Kategorie: Seminarium

Przydatne informacje Link do strony wydarzenia: [Wydarzenie na Facebooku](#) [1]

Miejsce: IEiAK UW, Żurawia 4, sala 108

Data rozpoczęcia: 04-03-2026

Godzina: 10:30

Wykąd poświcony będzie światu Q'eros (Keczua) z Kordyliery Vilcanota (Andy peruwiańskie), rozumianemu jako rzeczywistość wiścej-ni-ludzka, współtworzona przez ludzi, góry (*apus*), zmarłych, zwierzęta oraz inne byty nie-ludzkie. Pierwsza część wykądu poświęcona będzie specyfice i metodologii badań antropologicznych nad światem wiścej-ni-ludzkich w regionie andyjskim. Omówi pracę terenową rozumianą jako praktykę ontograficzną, opartą na ucieleśnionym poznaniu, podważaniu za zdarzeniami i relacjami ujawniającymi się w terenie oraz zawieszeniu uprzednich kategorii analitycznych na rzecz tego, co wyłania się w praktyce. Wykąd pokaże, w jaki sposób badania terenowe nie tylko opisują świat Q'eros, lecz same stają się elementem relacyjnych procesów, poprzez które świat ten jest współtworzony. W drugiej części wykądu skupi się na tym, w jaki sposób rzeczywistość wiścej-ni-ludzka powstaje i ujawnia się w praktyce – poprzez codzienne działania i pracę, doświadczenie cielesne oraz relacje wzajemnych zobowiązań między bytami, a także poprzez naruszanie tych norm, które prowadzi do zaburzeń porządku świata. Centralnym zagadnieniem będzie pytanie o to, co znaczy byt osobny (*runa*) w wysokogórskich wspólnotach Q'eros oraz w jaki sposób nawiązują, podtrzymują i negocjują relacje z innymi bytami, które współkonstruują ich świat. Omówi trzy kluczowe dynamiki organizujące te relacje: **wymiana** (ofiarność, troska, wzajemność), **drapieżność** (choroba, śmierć, odczuwanie) oraz **mimetyzm** (oswajanie poprzez naśladowanie) – rozumiane jako formy relacyjności, w których granice między

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

tym, co ludzkie i nie-ludzkie, pozostają otwarte, negocjowane i podatne na transformacje.

dr **Anna Przytomska** – antropolożka kulturowa specjalizująca się w etnologii Ameryki Południowej, ze szczególnym uwzględnieniem studiów andyjskich. Prowadziła długotrwałe badania terenowe w Andach ekwadorskich i peruwiańskich, a także w Hiszpanii (Andaluzja oraz Wspólnota Walencka). Jej zainteresowania badawcze obejmują etnomedycynę, praktyki szamańskie i rytualne, relacje między człowiekiem a naturą, koncepcje ciała i osoby, a także etnohistorię, ze szczególnym uwzględnieniem historii tubylczej i historii mówionej.

Seminarium jest częścią cyklu "Ameryki w IEiAK".

Pozostałe spotkania z cyklu:

- 4 marca 2026, 17:00, seminarium postkolonialne - dr. Martina Tonet "Intercultural Bilingual Education in the Peruvian Andes: the silencing of the indigenous Quechua language, a consequence of the colonality of power" [Więcej informacji >>](#) [2]
- druga połowa marca 2026, seminarium postkolonialne - prof. Lionel Larre "The society of American Indians (1911-1923) in the history of Indigenous activism"
- 15 kwietnia 2026, 10:30, seminarium IEiAK - dr Susana Rosales „Traditional Markets in Transition: Culture, Consumption, and the Politics of Public Space in Mexico City”

Adres URL źródła: <https://etnologia.uw.edu.pl/aktualnosci/qeros-z-andow-peruwianskich>

Odnośniki

[1] <https://fb.me/e/9BYU8wNXh>

[2] <https://etnologia.uw.edu.pl/aktualnosci/intercultural-bilingual-education-peruvian-andes>